

Infrastruktura obranného výzkumu a vývoje

Motto: *Komunikovatelné znalosti nebo informace, které jsou výsledkem nebo se týkají provádění a řízení výzkumu a vývoje, které jsou užívány řídicími a administrativními, vědeckými a technickými pracovníky činnými v oblasti výzkumu a vývoje, představují základní intelektuální zdroj a výsledek této činnosti.*

Usnesení vlády č. 16/2000, o národní politice výzkumu a vývoje, stanovuje jako jeden z primárních věcných úkolů států zachovat a obnovit rozvoj infrastruktury výzkumu a vývoje. Uvedené usnesení vlády hodnotí technickou infrastrukturu výzkumu a vývoje v České republice jako zaostávající za vyspělými zeměmi. Jenom některá výzkumná pracoviště či týmy jsou na přiměřené úrovni. Většina přístrojů a zařízení výzkumných pracovišť je beznadějně zastaralá.

Informační infrastruktura je hodnocena poněkud příznivěji, s výjimkou stavu knihovnictví, kde se silně negativně projevuje řada problémů, od rezortní izolace přes právní vakuum (zákon o knihovnictví pochází z roku 1959), až po devaluaci knihovních fondů. Česká republika již dávno v této oblasti nestačí udržet kontakt ani v klasické podobě, natož v podobě elektronické (např. hybridní knihovny).

Hodnocení stavu infrastruktury obranného výzkumu a vývoje by nedopadlo ve srovnání s hodnocením úrovně výzkumu a vývoje v ČR nijak lichotivěji, spíše naopak.

Pod pojmem „infrastruktura obranného výzkumu a vývoje“ můžeme chápat soubor prvků, oblastí, aktivit, nástrojů a podmínek, zajišťujících veškeré vstupy potřebné pro proces obranného výzkumu a vývoje, jimiž lidské zdroje řešitelé dosahují předpokládaných výstupů (tj. výsledků řešení) obranného výzkumu a vývoje. Nedílnou součástí infrastruktury obranného výzkumu a vývoje je také vnější prostředí ovlivňující proces a výsledky obranného výzkumu a vývoje (viz schéma 1, 2).

Je ji možné členit na:

1. **Informační infrastrukturu obranného výzkumu a vývoje**, která zahrnuje vše, co souvisí s informacemi pro obranný výzkum a vývoje, zejména v digitální formě (HW, SW, informační zdroje, informační služby apod.).
2. **Technickou infrastrukturu obranného výzkumu a vývoje**, která zahrnuje vyjma oblasti informační všechny technické prvky, včetně služeb poskytovaných v této oblasti.
3. **Ostatní služby.**

Infrastruktura obranného výzkumu a vývoje není přímo součástí výzkumné a vývojové činnosti. Bez ní se však obranný výzkum a vývoj neobejde, aniž by neutrpěl na kvalitě a efektivnosti.

Základní schéma systému řízení výzkumu a vývoje

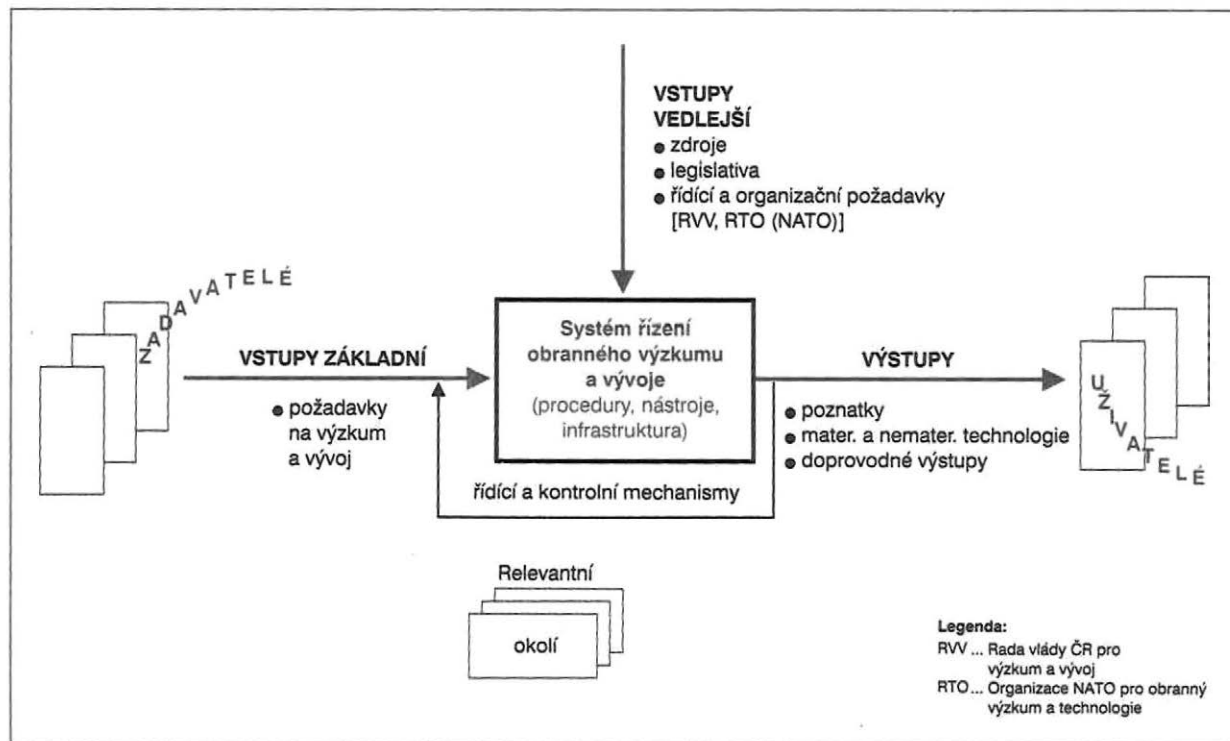

Schéma 1

Schéma infrastruktury obranného výzkumu a vývoje

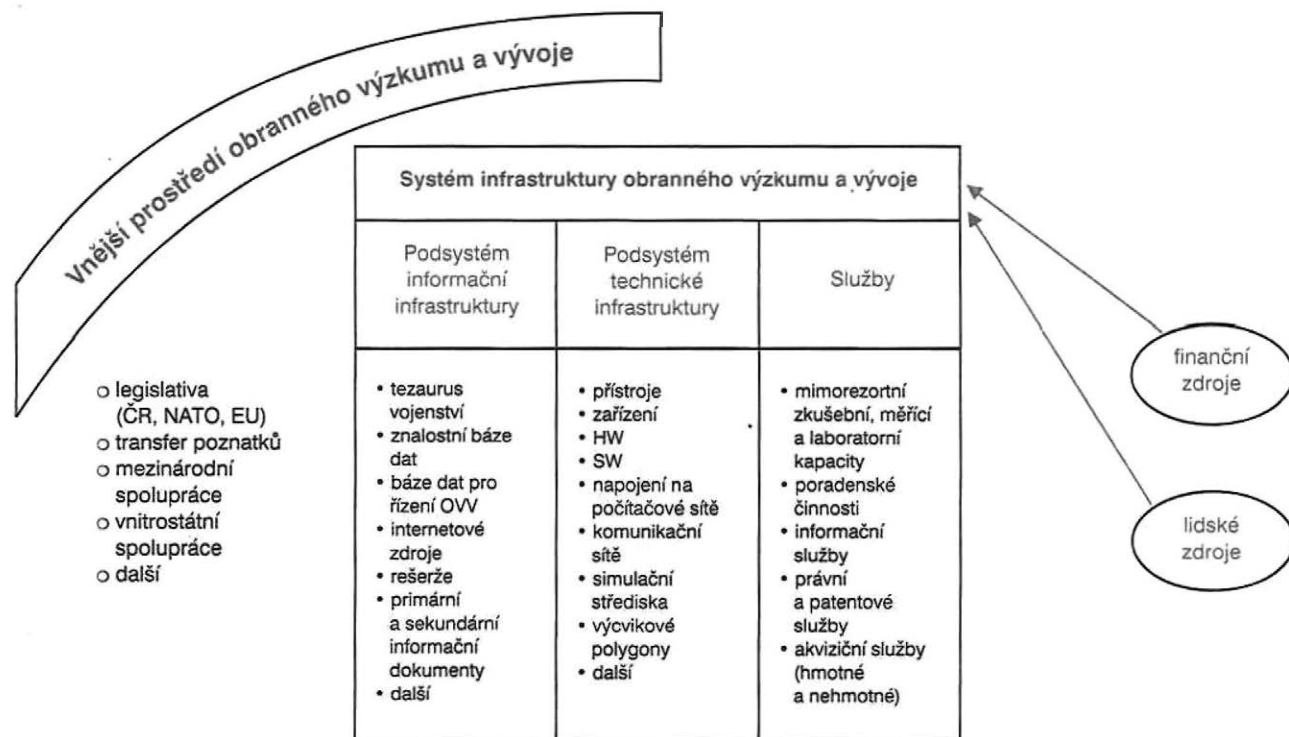

Schéma 2

Infrastruktura obranného výzkumu a vývoje zejména zahrnuje:

- **informační zdroje** (databáze, internetové zdroje, znalosti, rešerše, časopisy, literaturu....)
- **technické zabezpečení** (přístroje, zařízení, materiály, suroviny, hardware a software, napojení na počítačové sítě, superpočítače, komunikační sítě, technická zařízení sloužící pracovištím výzkumu a vývoje k zajišťování výzkumné a vývojové činnosti na nadinstitucionální úrovni, jako jsou např. simulační střediska, výcvikové polygony, střelnice a další).
- **finanční zabezpečení** (vlastní finanční prostředky řešitele, institucionální a účelová podpora státu, dále půjčky, dary, sponzorství).
- **lidské zdroje** (výzkumná a vývojová komunita, ostatní pracovníci aktivně podporující svými činnostmi obranný výzkum a vývoj).
- **služby pro obranný výzkum a vývoj**
 - využití mimorezortních kapacit zkušebních, měřicích, laboratorních, výjimečně výrobních,
 - akviziční (zajišťování hmotných i nehmotných vstupů pro obranný výzkum a vývoj),
 - standardizační, kontrola kvality,
 - právní, patentové a licenční,
 - normalizační a akreditační,
 - poradenské a další.
- **vnější prostředí obranného výzkumu a vývoje**
 - legislativa (česká, NATO, EU),
 - odpovídající organizační a personální zázemí pro zajišťování státní podpory obranného výzkumu a vývoje ve strukturách rezortu obrany,
 - vytváření podmínek pro mezinárodní spolupráci,
 - vytváření podmínek pro transfer výsledků řešení obranného výzkumu a vývoje do praktického využití v oblasti obrany a bezpečnosti státu,
 - zvýšení obecného povědomí vojenské i nevojenské veřejnosti o účelnosti a nezbytnosti obranného výzkumu a vývoje pro zvyšování obranných schopností státu.

Infrastrukturu obranného výzkumu a vývoje je možné rovněž chápat jako distribuovanou architekturu zdrojů (lidských, informačních, technických, finančních) organizovanou v komunikační síti, sloužící ke koncentraci a koordinaci potenciálu potřebného pro obranný výzkum a vývoj. K tomu, aby bylo možné zhodnotit úroveň dosaženou v infrastruktuře obranného výzkumu a vývoje a navrhnout k přijetí relevantní opatření k obnově jejího rozvoje, je nezbytné nejprve zanalyzovat současný stav celé oblasti, aktivitu, práce, nástroje a podmínky představující infrastrukturu obranného výzkumu a vývoje.

Konkrétní, objektivní a úplné údaje o stavu infrastruktury obranného výzkumu a vývoje a jejich složek (informační, technická, ostatní služby) nejsou k dispozici, nikdo v rezortu obrany se touto činností nezabývá. Tyto snahy nejsou předmětem sledování ani u nás v ČR. K získání potřebných údajů pro tuto oblast je možné vyjít ze zahraničních zkušeností, z trendů v jednotlivých zemích a z uvedení konkrétních informací pro některé prvky infrastruktury výzkumu a vývoje (zejména informační infrastruktury).

Informační infrastruktura výzkumu a vývoje je v mnoha rozvinutých demokraciích výrazně podporovaná státem, a to jak legislativně a správně, tak významnou finanční dotací státu ve prospěch vybudování, rozšiřování a zkvalitňování infrastruktury. Za nepostradatelný technický předpoklad informační infrastruktury výzkumu a vývoje jsou považovány komunikační sítě, které výzkumná a vývojová komunita intenzivně využívá. Mezi nejvýznamnější náleží:

▲ INTERNET jako celosvětová síť propojených počítačových sítí se vzájemně slučitelnou architekturou s protokolem TCP/IP, která vznikla koncem 80. let v USA ze sítě armády a rozšířila se do více než sta zemí světa a je svého druhu ve světě největší (pro rok 2000 bylo odhadováno 800 milionů uživatelů).

▲ TEN-34 (Trans-European Network interconnect at 34 Mb/s) vybudovaná v Evropě původně pro vědecké aktivity za podpory EU v rámci programu ESPRIT).

▲ vBNS (very high speed Backbone Network System alias Internet II), budovaná v USA od roku 1996, vyhrazená pouze pro akademickou sféru. Přenosová rychlost 622 Mb/s.

▲ TEN-155 (alias QUANTUM), budovaná v současnosti v Evropě s podporou EU, zatím výlučně pro vědeckou a akademickou obec. Přenosová rychlost 155 Mbit/s.

Ve využívání INTERNETU ve světě je následující pořadí: 1. Finsko, 2. Norsko, 3. USA, 4. Austrálie.

Nejprogresivnější rozvoj v oblasti informační infrastruktury ve světě vykazuje Finsko, které cílevědomě směřuje k informační společnosti a díky výrazným investicím státu do národní infrastruktury a výzkumu a vývoje se přetváří v technologickou velmoc v oblasti moderních komunikačních technologií.

V České republice, přes slibný začátek budování informační infrastruktury výzkumu a vývoje díky úspěšnému startu implementace špičkových informačních technologií a ověřování nejnovějších aplikací v akademické a vědecké sféře na sítích CESNET a TEN-34 CZ, začíná opět ČR nabírat za vyspělými zeměmi světa, ale i za státy s porovnatelnou minulostí, stále větší zpoždění v realizaci opatření pro žádoucí rozvoj informační infrastruktury.

Mezi zeměmi OECD je ČR bezkonkurenčně nejhorší zemí s cenou koncového uživatele a internetu. Vyšší hodnoty počtu připojených počítačů na počet obyvatel mají Estonsko a Maďarsko a jejich odstup od ČR se zvětšuje.

I přes uvedené zaostávání, existují v ČR pro rozvoj informační infrastruktury výzkumu a vývoje některé pozitivní skutečnosti. Jsou to:

- a) vlastní odborníci se špičkovými technickými znalostmi na mezinárodní úrovni,
- b) státem částečně účelově podporovaný rozvoj informační infrastruktury výzkumu a vývoje v rámci některých probíhajících programů,
- c) existence některých informačních sítí, jako:
 - INTERNET (nejmocnější informační nástroj),
 - CESNET (Czech Educational and Scientific Network), síť vybudovaná původně pro akademickou a vědeckou obec, dnes slouží komerci,
 - TEN-34 CZ (vysokorychlostní síť budovaná v ČR v návaznosti na evropský projekt TEN-34 za účelem podpory státu pro akademickou a vědeckou obec),

- TEN-155 CZ (vysokorychlostní síť budovaná v ČR v návaznosti na evropský projekt TEN-155, zatím výlučně pro vědeckou a akademickou obec),

d) existence reálných a potencionálních uživatelů:

- instituce a pracoviště s výzkumnou a vývojovou činností, výzkumní a vývojoví pracovníci,
- orgány státní správy,
- servisní organizace pro výzkum a vývoj,
- specializované knihovny, agentury, informační uzly, informační centra, nakladatelství publikací z oblasti výzkumu a vývoje, provozovatelé sítí apod.,
- inovační firmy, firmy s progresivním výrobním programem,
- instituce se zájmem o účelové investice a financování výzkumu a vývoje,
- veřejnost,

e) existence výzkumné a vývojové komunity, kterou zajímá a pro niž jsou potřebná:

- báze dat a přístup k nim, tvorba datových souborů zpracovávaných na superpočítačích, jejich přenos a prezentace,
- vědecká komunikace výzkumných a vývojových týmů, diskusní elektronická konference, výměna názorů jako forma předběžného zveřejňování poznatků, výměna výzkumné a vývojové dokumentace atd.,
- distanční účast na experimentech, přenos průběhu pokusů v reálném čase, operativní výměna aktuálních vědeckých dat a operativní informace z aktivit výzkumu a vývoje,
- diskusní fóra odborné výzkumné a vývojové veřejnosti,
- organizace vědeckých konferencí,
- přehledy vědeckých publikací a výzkumných a vývojových zpráv,
- knižní fondy výzkumu a vývoje, časopisecké fondy, rešerše, bibliografie, archivní fondy, patentová dokumentace, certifikace z oblasti výzkumu a vývoje,
- informace o konferencích, kongresech, sympoziích výzkumné a vývojové komunity apod.,
- informace o možnostech spolupráce, informace o možnostech řešení problémů, programů, získání finančních prostředků apod.,

f) potřebná státní správa:

- informace o financování výzkumných a vývojových projektů,
- informace o programech a oborech výzkumu a vývoje,
- informace o pracovištích výzkumu a vývoje a jejich kontrole,
- přehled zapojení pracovišť výzkumu a vývoje a výzkumných a vývojových pracovníků do programů a projektů podporovaných z veřejných zdrojů,
- přehled výsledků výzkumných v vývojových pracovištích a výzkumných a vývojových pracovníků,
- informace o odborném zaměření pracovišť výzkumu a vývoje a realizované spolupráce,

g) existence informačních systémů, databází a informačních zdrojů:

- CEP - Centrální evidence projektů výzkumu a vývoje v ČR (tj. databáze, která je v současnosti jediným zdrojem komplexních informací o výzkumných a vývojových projektech účelově financovaných přímo z rozpočtových kapitol: CEP je spravován Radou vlády ČR pro výzkum a vývoj),
- RIP - Registr informací o publikacích výzkumu (byl včleněn do databáze RIV),
- RIV - databáze výsledků výzkumu a vývoje (RIV je spravován Radou vlády ČR pro výzkum a vývoj),

- CEZ - databáze výzkumných záměrů (CEZ je spravován Radou vlády ČR pro výzkum a vývoj),
- statistika výzkumu a vývoje v ČR (sběrem, zpracováním a zveřejňováním statistických informací je na základě zákona o státní statistické službě pověřen Český statistický úřad),
- statistika výzkumu a vývoje OECD (OECD jako organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj hodnotí výzkum a vývoj pomocí více než 100 ukazatelů diferencovaných dle „Frascati Manual“ - ve je světě nejuznávanějším systémem statistického hodnocení výzkumu a vývoje); ještě existují dva statistické systémy o výzkumu a vývoji: Statistika výzkumu a vývoje UNESCO a EUROSTAT výzkumu a vývoje,

h) existují další databáze a informační zdroje pro výzkum a vývoj:

- databáze COST obsahuje údaje o výzkumném a vývojovém programu EU, jeho podmínkách, o jednotlivých projektech, jejich financování, o řešitelích a spoluřešitelích programu COST (dostupná databáze je na MŠMT ČR),
- EUREKA, tj. program výzkumu a vývoje EU (dostupná databáze je na MŠMT ČR),
- ECHO - European Community Host Organization - obsahuje systém databází provozovaný Evropskou komisí v Lucembursku a je součástí informačního zázemí EU (zahrnuje databáze různého zaměření, např. CORDIS, RESEARCH, DEVELOPMENT, BUSINESS ECONOMY, TED ap.),
- CORDIS, jako součást databází ECHO (je to systém databází o výzkumu a vývoji a jeho výsledcích, zahrnují zejména informace o programech Evropské komise v oblasti výzkumu a vývoje za všechny členské země EU, za asociované země a za země, se kterými EU spolupracuje),
- informační centra a agentury pro výzkum a vývoj, organizace pro transfer ap. (jde převážně o instituce vznikající za účelem zpřístupňování informací z oblasti výzkumu a vývoje včetně problematiky uplatňování výsledků výzkumu a vývoje v inovaci výrob a technologií, jež sice v ČR nemají dlouhou tradici, avšak jejich počet a účinnost pomalu narůstá, patří sem např. Asociace výzkumných organizací - AVO, Asociace inovačního podnikání - AIP a Společnost vědeckotechnických parků - AVT).

Pro oblast výzkumu a vývoje se otevírají nové možnosti rozvojem **vysokokapacitních mezinárodních síťových infrastruktur a výstavbou superpočítačových center**. Zejména superpočítače umožňují pracovat na kvalitativně vyšší úrovni složitosti vytvářených virtuálních prostředí, simulací, vytváření nových rozhraní mezi uživatelem a počítačem využívajících větší škály lidských smyslů, vývoj nových technologií učení i metod zpracování rozsáhlých souborů dat i používání technik umožňujících extrakci dat v prostředí, ve kterém nejsou přímo dostupná.

Současné špičkové a komerčně dostupné výpočetní systémy umožňují provádět výpočty s rychlostí kolem 250 miliard numerických operací za sekundu. Tyto systémy jsou využívány pro řešení vědeckých nebo technologických problémů, případně pro zpracování velmi velkých objemů dat, a to v akademickém i vojenském prostředí.

V České republice jsou vybudována některá centra vysokorychlostních výpočtů na vysokých školách a Akademii věd.

Základem informační infrastruktury jsou informační zdroje. V této spojitosti jsou neodmyslitelné **knihovny, jako silná a koncentrovaná informační centra**. Tato centra v ČR, kromě neduhů spojených s nedostatečným financováním, trpí hlavně výraznými mezirezortními bariérami, které ztěžují jejich použití v hraničních disciplínách nebo inovačních přístupech a dalších formách moderních kooperací.

Hlavní problémy v oblasti knihovních fondů, tj. uspořádaných sbírek informačních pramenů primárních a sekundárních, tradičních i netradičních, jsou:

- publikační exploze a nedostačující financování při pravidelném nárůstu cen vede k devalvaci knihovních fondů,
- přetrvávající nedostatečná profilace fondů,
- nízká aktuálnost dat a nevyužívání metod sdílené katalogizace snižuje úroveň celkové akviziční politiky,
- nedostatečné využívání nejmodernějších zdrojů formou digitálních kopií,
- změny v pojetí knihoven jako pracovišť poskytujících informace a informační zdroje nejen z vlastních zdrojů fondů, ale s využitím všech dostupných zdrojů a knihoven, se prosazují pomalu (praktická realizace koncepcí hybridních knihoven, pracujících jak s tištěnými, tak elektronickými zdroji, je v začátcích).

Z hlediska infrastruktury výzkumu a vývoje jsou z knihovních služeb důležité zejména: výpůjční, meziknihovní výpůjční, bibliografické, informační, rešeršní, konzultační a referenční, kopírovací. To vše v klasické podobě, zejména s využitím technické a technologické infrastruktury umožňující dodání a využití informací v elektronické podobě.

Nepostradatelnou součástí infrastruktury výzkumu a vývoje je technická infrastruktura a služby.

Technická vybavenost má pro výzkum a vývoj zásadní význam. V současné době je úroveň technické vybavenosti oblasti výzkumu a vývoje otázkou pouze financí. Nedostatek finančních prostředků je hlavním důvodem zaostávání v této oblasti. Zejména nedostatečné přístrojové vybavení má bezprostředně negativní dopad na výzkumnou a vývojovou produkci. Investice do přístrojů jsou řešeny odděleně jednotlivými rezorty, a to jak formou institucionálních dotací, tak i účelovými prostředky.

Nevelké investiční prostředky na tuto oblast má i rezort obrany. Společným rysem je však to, že částky na jednotlivá zařízení se pohybují v řádech stovek tisíců až jednotek milionů Kč. Na rozdíl od zahraničí tak chybí prostředky na pořizování velkých nákladných přístrojů a zařízení.

Závěrem

Z hlediska nezbytnosti koncepčního řešení podmínek pro rozvoj infrastruktury obranného výzkumu a vývoje bude potřebné postupně, ale razantně řešit problematiku:

- sítí,
- superpočítačů,
- programů financování informační infrastruktury obranného výzkumu a vývoje,
- podpory výzkumu v informatice a informačních technologiích k rozvoji infrastruktury obranného výzkumu a vývoje,
- knihoven a informačních služeb,
- technické infrastruktury a služeb obranného výzkumu a vývoje,
- badatelských center a velkého výzkumného zařízení v oblasti obranného výzkumu a vývoje,

- transferu znalostí a technologií v oblasti obranného výzkumu a vývoje,
- mezinárodní spolupráce.

Sítě pro infrastrukturu obranného výzkumu a vývoje je třeba chápat jako prostředek pro co nejširší připojení vojenských vysokých škol a pracovišť rezortu obrany zabývajících se výzkumem a vývojem na tuto infrastrukturu. Za vhodnou formu dlouhodobého a stabilního financování této sítě považovat samostatný program obranného výzkumu a vývoje jako přímou podporu jejího provozu a rozvoje.

Superpočítači pro infrastrukturu obranného výzkumu a vývoje vytvořit podmínky pro posilování kapacit a výkonu obranného výzkumu a vývoje.

Programy financování informační infrastruktury obranného výzkumu a vývoje zajistit účelové financování základní síťové páteře, která je podmínkou rozvoje oblasti obranného výzkumu a vývoje. Pro tento účel je nezbytné zvolit takové mechanismy, které zabrání drobení finančních prostředků na malé celky, ke kterému dochází při vypisování menších projektů přinášejících vždy jen menší objem účelových prostředků na zařízení a programové vybavení k výzkumu a vývoji.

Podporou výzkumu v informatice a informačních technologiích k rozvoji informační infrastruktury oblasti obranného výzkumu a vývoje zabezpečovat rozvoj nedynamičtěji rostoucí segment inovačních příležitostí pro zkvalitňování obranných schopností státu a alternativními metodami, tj. obranným výzkumem a vývojem. Podpora síťové infrastruktury by měla být doplněna standardním mechanismem podpory připojení koncových pracovišť, např. obdobnou formou, jakou představuje NATO Computer Networking Supplement.

Podporou výzkumu v informatice a informačních technologiích k rozvoji infrastruktury obranného výzkumu a vývoje zabezpečovat využití výkonných a síťových architektur pro informační infrastrukturu obranného výzkumu a vývoje, zejména distribuovaných výpočetních mechanismů a vysokorychlostních sítí. Důležitou oblastí podpory bude také výzkum technik a systémů zaměřených na mobilní výpočty, rozproštěné systémy a techniky a systémy podporující práci na dálku nebo práci na virtuálních systémech.

Vzhledem k dopadu informatiky a komunikací založených na informační infrastruktuře na vojenství v širším měřítku, bude potřebné podporovat programy zahrnující specifiky kombinace výzkumu a vývoje s přímým použitím vzdělávání, průpravy a rozvoje lidských zdrojů.

Podporou rozvoje knihoven a informačních služeb řešit zejména zajištění přístupu k národním informačním zdrojům, vybudovat systém tzv. „sedé literatury“ (evidence a zajištění dostupnosti k dokumentům typu dizertace, výzkumné a vývojové zprávy, reporty, výroční zprávy, písemné publikace apod.) a provádět tento systém bázemi dat např. RIP/RIV, EAGLE apod. Dále řešit problém a podmínky financování akvizice informačních zdrojů (primárních i sekundárních, tradičních a netradičních, formou přímé akvizice či licencí pro přístup k elektronickým zdrojům komerčních institucí, z institucionálních prostředků pro výzkum a vývoj).

Naprostο živοtně důležitě je zdůraznění úlohy knihoven v infrastruktuře výzkumu a vývoje, a tím podpořit jejich postavení zejména tam, kde je knihovna složkou např. vyšší organizace (knihovna na ústředním orgánu státní správy).

Nutno rehabilitovat centrum vědeckých, technických a ekonomických informací rezortu obrany pro obranný výzkum a vývoj, které bylo v roce 1994 neprozřetelným managementem rezortu zrušeno.

Podporou technické infrastruktury a služeb vytvořit zejména pro oblast obranného výzkumu a vývoje databázi dostupných přístrojů v rámci rezortu obrany a možnost přístupu k obdobným celostátním databázím.

Za účelem možné **podpory badatelských center a velkých výzkumných zařízení** prostudovat možnosti na vytvoření podmínek pro vznik a provoz velkého výzkumného zařízení a s ním spojeného badatelského centra v oblasti obrany a bezpečnosti státu.

Podporou transferu znalostí a technologií v oblasti obranného výzkumu a vývoje podpořit inovační aktivity v oblasti obranných schopností státu. V pružně se měnícím digitálním prostředí pro obranu a bezpečnost generují výsledky obranného výzkumu a vývoje nové možnosti uplatnění a vytvářejí podstatné komparativní technologické výhody. Ověřeným nástrojem efektivních procesů v transferu znalostí a technologií by se měl stát zvýšený podíl podpory rozvoje generických znalostí a kompetencí přispívajících k tomu, aby se výzkumné a vývojové aktivity v oblasti obrany stávaly metodou práce v prostředí se zvýšenou závislostí na digitálních technologiích.

Podporou mezinárodní spolupráce zabezpečit, aby účast na mezinárodní spolupráci ve výzkumu a vývoji byla považována za integrální součást hlavní činnosti vojenských vysokých škol a rezortních pracovišť zabývajících se výzkumem a vývojem.

* * *

Zvláště je nutné a žádoucí obnovu a další výstavbu infrastruktury obranného výzkumu a vývoje, zejména jako službu informační, zařadit do střednědobé koncepce rozvoje obranného výzkumu a vývoje, a tak vytvořit předpoklady k rehabilitaci sledovatelského výzkumu, který by v rezortu obrany měl být daleko aktivněji rozvíjen na úkor výzkumu autarkního.

Dalším potenciálním původcem transatlantických pochybností je záměr Evropské unie vybudovat do r. 2003 síly rychlé reakce. Americká podpora, již za Clintonovy vlády obezřetná, pravděpodobně zůstane nepřítel vřelá i za nového vedení. Spojené státy nadále považují za ústřední nástroj své evropské politiky NATO a nechtějí, aby tato organizace byla oslabena jakýmkoli samostatným evropským obranným projektem. Sotva několik týdnů od svého nástupu nicméně nová vláda začala navazovat zhruba tam, kde předchozí ustala: žádné nadšené vítání evropské iniciativy, ale také žádné obstrukce. Jediné varování je, že ať již budou vytvořeny jakékoliv evropské koordinační struktury, měly by zůstat zakotveny v NATO.

Christoph Bertram
(ředitel Stiftung Wissenschaft und Politik, Berlin)
„Opět nový začátek“, NATO Revue, jaro 2001